

Rodin is realistisch, maar niet in dien zin dat hij zich overal strikt houdt aan de natuurlijke wiskundige afmetingen der lichaamsdeelen, waar deze bepaalde zielstoestanden moeten aanduiden. Hij ziet er niet tegen op om, wanneer dit een werkzaam effect te weeg brengt, aan sommige dier lichaamsdeelen een naar verhouding overdreven afmeting te geven; zooals b.v. in het standbeeld van Victor Hugo, evenals dit geschiedde bij de hand van Michelangelo's David, wier geweldige omvang zekerer door den kunstenaar gewenschten indruk beter naar voren bracht.

In de kracht van weergeving van machtige gemoedsbewogenheid valt van Rodin's tijdgenooten slechts één kunstbroeder met hem te vergelijken, namelijk Stephan Sinding: men denke slechts aan diens „Twee mensen”, „Aanbidding”, „Nacht” en „Barbarenmoeder.” Toch, ondanks de geweldige pracht en indrukwekkendheid van de scheppingen des Noorschen kunstenaars, acht diens biograaf Georges Grappe hem den mindere van Rodin; want wèl maakt hij zeer hooge kunst, maar de laatste „crée de la vie.” De eerste is volgens hem een kunstenaar van het grootste talent, krachtig en tegelijk buigzaam; de ander daarentegen een geniaal beeldhouwer, wiens meesterwerken zonder mededinging blijven in de geheele huidige wereld en wedijveren kunnen met die der meest roemrijke namen in de beeldhouwkunst van het verleden \*).

Ten bewijze van die meerdere voortreffelijkheid van Rodin boven Sinding wijst Grappe o.a. op het monument voor Ibsen van den eenen en dat van Hugo van den anderen kunstenaar. Hij had ook, en wellicht beter, de vergelijking kunnen maken tusschen de beide in conceptie zoozeer met elkander overeenstemmende en bijkans gelijkkluidend betitelde beeldgroepen „l'Eternel idole” en „Adoratie”. Bij de laatste is de lief-tallige, eveneens zittend voorgestelde jeugdige vrouwenfiguur eigenlijk schooner, aanminniger en lief-talliger dan die in Rodin's groep. Maar zij mist de diepzinnige gedachte, welke aan die laatste ten grondslag ligt met haar fieren souverainen en hooghartigen, maar tegelijk droefgeestigen blik, waarmede zij triumpheerend geniet van hare overwinning, maar terzelfder tijd beziel is van een weemoedige en meewarige, ietwat mystieke verwondering.

In zijn beelden zoekt Rodin te belichamen het diepste wat er in de menschenziel omgaat, zonder evenwel daarbij een besliste wereldbeschouwing te huldigen. Zoo is hij b.v. optimist noch pessimist; hij is, naar Stuart Merrill het uitdrukt, noch onwetend genoeg om het eerste, noch zwak genoeg om het laatste te wezen. Evenmin is Rodin in zijn kunst Christelijk-monotheïstisch, veeleer p a n t h e ï s t i s c h - k o s m i s c h van wereld- en levensaanvoeling. „Il a le sens, réservé aux génies, de la continuité de l'univers”, zegt Maclair; en volgens Vermeylen is Rodin „de kunstenaar

\* ) G. Grappe. Stephan Sinding. Paris 1911, pag. 67 en 68.